

2nd INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE

**“EUROINTEGRATION IN ART, SCIENCE AND EDUCATION:
EXPERIENCE, DEVELOPMENT PERSPECTIVES”**

II МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**“ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ В МИСТЕЦТВІ, НАУЦІ ТА ОСВІТІ: ДОСВІД,
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ”**

Klaipėda University, 2025

Bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos integralios
bibliotekų informacinės sistemos (LIBIS) portale ibiblioteka.lt

Compilers of the publication:

Упорядники видання:

Prof. dr. Rasa Braslauskienė,
Doc. dr. Reda Jacynė,
Doc. dr. Maryna Ponomarenko.

Conference Scientific Committee:

Науковий комітет конференції:

Prof. Dr. Rimantas Balsys (Klaipėda University, Lithuania).
Prof. Dr. Rasa Braslauskienė (Klaipėda University, Lithuania).
PhD student Evelina Brazauskienė (Klaipėda University, Lithuania).
Assoc. Prof. Honored Art Worker of Ukraine Dmytro Velychko (The State Institution
“South Ukrainian National Pedagogical University named after K.D. Ushynsky”,
Ukraine, Odesa)
Assoc. Prof. Dr. Matilda Karamatic Brčić (University of Zadar, Croatia).
Assoc. Prof. Dr. Reda Jacynė (Klaipėda University, Lithuania).
Prof. Dr. Andrii Krasnozhan (The State Institution “South Ukrainian National
Pedagogical University named after K.D. Ushynsky”, Ukraine, Odesa)
Prof. Dr. Ganna Muzychenko (The State Institution “South Ukrainian National
Pedagogical University named after K.D. Ushynsky”, Ukraine, Odesa)
Assoc. Prof. Dr. Aida Norvilienė (Klaipėda University, Lithuania).
Assoc. Prof. Dr. Maryna Ponomarenko (The State Institution “South Ukrainian National
Pedagogical University named after K.D. Ushynsky”, Ukraine; Klaipėda University,
Lithuania).
Prof. Dr. Honored Art Worker of Ukraine Olga Tarasenko (The State Institution “South
Ukrainian National Pedagogical University named after K.D. Ushynsky”, Ukraine, Odesa)
Assoc. Prof. Dr. Ioana Todor (“1 Decembrie 1918” University of Alba Iulia, Romania).

Untranslated language of the authors.

Мову авторів збережено без змін та перекладу.

© Rasa Braslauskienė, Reda Jacynė, Maryna Ponomarenko (sudarytojos), 2025

© Klaipėdos universitetas, 2025

ISBN 978-609-481-244-6

Foreword

The Second International Conference *EUROINTEGRATION IN THE ARTS, SCIENCE AND EDUCATION: PERSPECTIVES, PERSPECTIVES OF IMPLEMENTATION* is an event that demonstrates the support of Ukrainian scientists by Lithuanian colleagues and is dedicated to the topical issues of fine arts, culture and pedagogy.

For the second year in a row, researchers with many years of experience, as well as undergraduate and graduate students, meet in the scientific space of the conference, which is in line with the principle of equality and aims to combine traditions and alternative approaches.

The conference proceedings reflect the main goal of the event - to bring together European and Ukrainian researchers, to highlight non-standard opinions and to establish ways of interaction in the field of interdisciplinary research. Our tasks are to find answers to the questions of how intergenerational knowledge and diverse perspectives can improve the sustainable development of education and science, how to integrate theoretical achievements into life, and how to combine science and art in the context of new demands and requirements of society.

The publication of the proceedings in an online format is a deliberate move by the conference organisers, in consistence with one of the priorities of the European Green Deal - the rational use of natural resources and the development of an ecological consciousness in the global scientific community.

Compilers

Передмова

Друга Міжнародна конференція «ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ В МИСТЕЦТВІ, НАУЦІ ТА ОСВІТІ: ДОСВІД, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ» – захід, що демонструє підтримку українських вчених литовськими колегами, присвячений актуальним проблемам образотворчого мистецтва, культури і педагогіки.

Другий рік поспіль в науковому просторі конференції зустрічаються дослідники з багаторічним досвідом та студенти і аспіранти, що відповідає принципу рівності та спрямовано на поєднання традицій і альтернативних підходів.

Матеріали конференції віддзеркалюють головну мету заходу – об'єднання європейських і українських дослідників, висвітлення нестандартних думок та налагодження шляхів взаємодії у царині міждисциплінарних досліджень. Наші завдання – це пошук відповідей на запитання, як знання різних поколінь та різноманітні точки зору можуть покращити сталий розвиток освіти і науки, як інтегрувати теоретичні здобутки в життя та поєднати науку і мистецтво в контексті нових запитів та вимог суспільства.

Публікація матеріалів в онлайн-форматі – усвідомлений крок організаторів конференції, який відповідає одному з пріоритетних напрямів у реалізації європейського «зеленого курсу» – раціональному використанню природних ресурсів та формуванню еко-свідомості у світовій спільноті вчених.

Упорядники

CONTENT ЗМІСТ

ART AND CULTURE

МИСТЕЦТВО ТА КУЛЬТУРА / 9

Ashykhmina Nataliia, Deng Xiyue. METHODS OF FORMING THE PROFESSIONAL AND SUBJECTIVE POSITION OF FUTURE OF FUTURE MASTERS OF MUSICAL ARTS / 10

Chibalashvili Asmati. THE ANTHROPOCENE IN ART. ARTISTIC STRATEGIES IN RESPONSE TO THE ECOLOGICAL CRISIS / 13

Чупріна Наталія, Царій Євгенія. ТРАНСФОРМАЦІЯ ОБРАЗНИХ РИС АРХИТЕКТУРНОГО БРУТАЛІЗМУ В ДИЗАЙНІ СУЧАСНОГО ОДЯГУ / 16

Chuprina Nataliia, Tsariy Yevgeniia. TRANSFORMATION OF IMAGINARY TRAITS OF ARCHITECTURAL BRUTALISM IN MODERN FASHION DESIGN / 19

Danilova Olga, Ponomarenko Maryna. PAINTINGS OF THE SISTINE CHAPEL: ICONOGRAPHIC AND STYLISTIC FEATURES / 20

Fam Tkhi An Khan, Slityuk Olena. FEATURES OF CHARACTER DEVELOPMENT FOR A CHILDREN'S BOOK / 26

Гіптенко Віталій, Давиденко Ірина. ВТІЛЕННЯ ІДЕЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ХАЙПБІСТ КУЛЬТУРИ / 29

Hiptenko Vitalii, Davydenko Iryna. EMBODYING THE IDEA OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN HYPEBEAST CULTURE / 31

Honghe Gao, Yezhova Olga. DESIGN AND APPLICATION OF VR TECHNOLOGY IN SHADOW PUPPETRY ART / 32

Heqi Sun. LITHUANIA'S SCHOLARSHIP DIPLOMACY: RESILIENCE CRAFTING IN SMALL-STATE FOREIGN POLICY/ 36

Григорчук Ганна, Булгакова Тетяна. СУЧАСНИЙ ЦЕНТР ДОЗВІЛЛЯ: ТИПИ ЗАКЛАДІВ В УКРАЇНІ ТА ЗАКОРДОНОМ / 40

Hryhorchuk Hanna, Bulhakova Tetiana. MODERN LEISURE CENTERS: TYPES OF ESTABLISHMENTS IN UKRAINE AND ABROAD / 43

Jing Xuan, Chuprina Nataliia. INTEGRATION OF CHINESE KNOT STITCH EMBROIDERY IN CONTEMPORARY FASHION DESIGN / 44

Юхимчук Анастасія, Пашкевич Калина, Герасименко Олена. STELLA MCCARTNEY, VIVIENNE VESTWOOD, PALOMO SPAIN: ЕВОЛЮЦІЯ КОНЦЕПТУ В ДИЗАЙНЕРСЬКОМУ ОДЯЗІ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ПЕРШИХ І ОСТАННІХ КОЛЕКЦІЙ / 48

Yukhymchuk Anastasiia, Pashkevych Kalyna, Gerasymenko Olena. STELLA MCCARTNEY, VIVIENNE VESTWOOD, PALOMO SPAIN: THE EVOLUTION OF THE CONCEPT IN DESIGNER CLOTHING THROUGH THE PRISM OF THE FIRST AND LAST COLLECTIONS / 51

Капустаринська Таїсія, Петрашик Володимир. КОМПОЗИЦІЙНА ВИРАЗНІСТЬ У ТРИВИМІРНОМУ МОДЕЛЮВАННІ МОНУМЕНТАЛЬНОЇ СКУЛЬПТУРИ / 52

Kapustarynska Taisiya, Petrashik Volodymyr. EXPRESSION OF COMPOSITION IN 3D-MODELING OF MONUMENTAL SCULPTURE / 54

Kokhalska Anastasiia, Zhadan Valeriia, Ponomarenko Maryna. IN SEARCH OF HARMONY: MICHELANGELO BUONARROTI AND AUGUSTE RODIN / 55

Колесова Олена. ЕТИЧНІ ДИЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ДИЗАЙНІ / 58

Kolesova Olena. ETHICAL DILEMMAS OF USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN DESIGN
Коприва Аттіла. МУЗЕЙНА СПАДЩИНА РОДИННОГО БУДИНКУ АДАЛЬБЕРТА ЕРДЕЛІ В МУКАЧЕВІ / 60

Kopriva Attila. MUSEUM HERITAGE OF THE FAMILY HOUSE ADALBERT ERDELI IN MUKACHEVO / 64

Котова Ольга. МОДЕРНІЗМ ОЛЕКСАНДРА СТОВБУРА / 65

Kotova Olga. MODERNISM OF ALEXANDER STOVBUR / 72

ЕТИЧНІ ДИЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ДИЗАЙНІ

Колесова Олена

Старший викладач, кандидат філософських наук, ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського», Україна

ORCID: 0000-0001-9740-5511

kolesovaolena@gmail.com

Анотація. Розглянуто етичні дилеми, що виникають у сфері дизайну у зв'язку зі стрімким розвитком штучного інтелекту. Досліджуються питання авторського права, оригінальності творів, відповідальності за згенерований ШІ контент та впливу алгоритмів на творчий процес. Аналізуються потенційні можливості та ризики використання штучного інтелекту для дизайнерів, зокрема, автоматизація рутинних завдань, генерація нових ідей та персоналізація дизайну. Підкреслюється важливість збалансованого підходу до використання ШІ в дизайні, який би враховував як творчий потенціал технологій, так і етичні виклики, пов'язані з ними.

Ключові слова: Штучний інтелект, дизайн, етика, творчість, відповідальність, авторське право, етичні дилеми в дизайні, автоматизація в дизайні.

Вступ. Штучний інтелект (ШІ) набуває дедалі більшого впливу на суспільство. Його потенціал є не лише технологічним феноменом, але й потужним фактором соціальних змін, що зумовлює виникнення низки етичних та соціокультурних викликів. Важливим є формування системного підходу до моніторингу застосування етичних норм, що базується на ґрунтовному аналізі соціокультурних та освітніх взаємодій.

Розробка та впровадження етичних принципів взаємодії зі штучним інтелектом (ШІ), що враховують динамічну еволюцію алгоритмів та появу нових застосунків, є фундаментально важливим для трансформації освіти та діяльності дизайнерів, ілюстраторів та візуалізаторів. Адже ШІ, ставить перед фахівцями нові виклики, пов'язані з авторським правом, відповідальністю та впливом на творчий процес. Освітні та професійні спільноти, усвідомлюючи свою відповідальність, стають центрами такого критичного осмислення етичних викликів. Саме тут формуються нові етичні стандарти та підходи, які дозволять гармонійно поєднати творчий потенціал штучного інтелекту з людською креативністю та відповідальністю.

Теоретична частина

Одним із найбільш значущих аспектів застосування штучного інтелекту (ШІ) є його здатність генерувати візуальні образи, що мають значний вплив на аудиторію, викликають емоційний відгук та спонукають до подальшої взаємодії. Питання щодо здатності алгоритмів створювати мистецтво зумовлює глибокі роздуми про природу творчості та роль технологій у мистецькому процесі. Фокус уваги зосереджено на сфері застосування генеративних мереж у контексті створення реалістичних, високоякісних зображень, що зумовлює появу нових етичних правил і норм. Отже, етика штучного інтелекту (ШІ) охоплює розуміння взаємодії систем ШІ з навколишнім світом та застосування відповідальних технологій. Особливо важливими є питання, пов'язані з визначенням права власності на результати роботи ШІ, встановленням відповідальності за можливий негативний психологічний вплив або упередженість у дизайні, а також дослідженням того, як ці дизайни можуть трансформувати соціальні цінності.

Алгоритми ШІ, що навчаються на великих масивах даних, відображають та підсилюють існуючі упередження, заховані в цих даних. Наприклад, якщо база зображень містить гендерні або расові стереотипи, то, з високою ймовірністю, згенерований контент також

буде їх відтворювати. У такому випадку може формуватись загроза для адекватного сприйняття дизайнерських робіт різними групами соціуму. Окрім того, стереотипи в дизайні можуть обмежувати творчість фахівця та сприяти створенню шаблонних робіт. Якщо штучний інтелект пропонує однотипні рішення, дизайнери ризикують повторювати ці моделі без додаткової критичної оцінки. Це знижує якість контенту, який має бути сучасним та різноманітним. У таких випадках важливу роль відіграє людський контроль над контентом, створеним ШІ. Дизайнери повинні ретельно оцінювати згенеровані матеріали, виявляти упередження та адаптувати їх до реальних потреб і цінностей суспільства.

Авторське право на твори, розроблені за допомогою штучного інтелекту, є актуальним етичним і правовим викликом для сучасних професійних спільнот. Традиційне розуміння авторського права передбачає, що автором може бути лише фізична особа, яка особистою творчою працею створила оригінальний об'єкт. Проте, ШІ не є фізичною особою, і тому виникає питання: чи може алгоритм бути автором? Якщо людина лише задала параметри для роботи алгоритму ШІ, але не вносила суттєвих змін у результат, то чи може вона вважатися автором? У дискусіях щодо цієї колізії деякі юристи пропонують створити новий тип прав - права *sui generis* - для захисту творів, створених ШІ. Права *sui generis* - це особливий вид прав інтелектуальної власності, який може бути встановлений для захисту об'єктів, що не підпадають під традиційні категорії авторського або патентного права. У випадку з об'єктами, сгенерованими ШІ, права *sui generis* можуть передбачати певні обмеження на використання таких творів, зокрема, щодо їх комерційного використання. Це дозволить визначити права на такі об'єкти, не надаючи їм традиційних авторських прав. Розглянемо цікавий та суперечливий випадок, який ілюструє вплив штучного інтелекту на мистецтво та дизайн. Художник Джейсон М. Аллен (з Пуебло-Вест, штат Колорадо) використав програму штучного інтелекту Midjourney для створення своєї картини "Théâtre D'opéra Spatial". Картина, створена за допомогою ШІ, отримала нагороду на конкурсі цифрового мистецтва. Для створення малюнку Джейсон М. Аллен розробив принаймні 624 текстові підказки та правки як вхідні дані для Midjourney і додатково особисто доробляв отриманий результат за допомогою інших ресурсів. Це стало прецедентом та викликало бурхливу реакцію серед художників, адже постало питання, чи можна вважати об'єкт, створений за допомогою ШІ, справжнім мистецтвом.

Ілюстрація 1. Jason M. Allen та Midjourney. Théâtre D'opéra Spatial.

21 вересня 2022 року Аллен подав заявку до Бюро авторських прав США на реєстрацію зображення. Але отримав першу офіційну відмову, з вимогою виключити будь-які особливості зображення, створеного Midjourney. Даний випадок підкреслює важливість розробки етичних норм використання ШІ в мистецтві та дизайні. Дійсно, нейромережа може бути для дизайнерів та художників джерелом натхнення, допомагаючи генерувати

нові ідеї та пропонувати нетрадиційні комбінації стилів. Важливо, щоб ШІ розглядався саме як інструмент, який підсилює творчий потенціал людини, а не замінює її. Залишаються без чіткої відповіді питання, які виникли у даному випадку: хто є автором твору, створеного за допомогою ШІ, людина, яка задала параметри, чи алгоритм; чи можна вважати оригінальним твір, створений за допомогою ШІ, якщо він базується на існуючих даних та алгоритмах; яку цінність має твір, створений за допомогою ШІ, порівняно з твором, створеним людиною. Ці питання потребують подальшого глибокого та ретельного обговорення, адже вони стосуються майбутнього мистецтва та дизайну. Головним завданням залишається інтеграція ШІ у професійне середовище таким чином, щоб він доповнював, а не підмінював людську унікальність і креативність.

Висновки. Розвиток штучного інтелекту розглядається не як заміна людської творчості, а як стимул для нових форм творчого світогляду. Мистецтво є унікально людською діяльністю, обумовленою соціальною взаємодією та культурним контекстом. ШІ може допомогти в створенні мистецтва, але не може замінити людський досвід та емоції, які є його основою. Використання ШІ в дизайні неминуче пов'язане з виникненням етичних дилем, які потребують ретельного аналізу та розробки нових етичних норм і стандартів.

Література

Can Computers Create Art? Hertzmann, Aaron. *Arts* 2018, 7(2), 18;
<https://doi.org/10.3390/arts7020018>
Wikipedia contributors. (n.d.). *Théâtre d'opéra Spatial*. Wikipedia, The Free Encyclopedia. Retrieved February 3, 2025, from
https://en.wikipedia.org/wiki/Th%C3%A9%C3%A2tre_D%27op%C3%A9ra_Spatial
Zylinska Joanna. 2020. *AI Art Machine Visions and Warped Dreams*. Open Humanities Press. London 2020. ISBN 9781785420863, 176

ETHICAL DILEMMAS OF USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN DESIGN

Kolesova Olena

*Senior lecturer PhD of Philosophical Sciences,
The State Institution «South Ukrainian National Pedagogical University named
after K.D. Ushynskiy», Ukraine
ORCID: 0000-0001-9740-5511
kolesovaolena@gmail.com*

Annotation The article examines ethical dilemmas arising in the field of design due to the rapid development of artificial intelligence. It explores issues of copyright, originality of works, responsibility for AI-generated content, and the impact of algorithms on the creative process. The study analyzes the potential opportunities and risks of AI use for designers, including the automation of routine tasks, the generation of new ideas, and design personalization. The importance of a balanced approach to AI in design is emphasized, considering both the creative potential of technology and the ethical challenges associated with it.

Keywords: Artificial intelligence, design, ethics, creativity, responsibility, copyright, ethical dilemmas in design, automation in design.